

Hans de Groene, directeur Vewin

‘Regie minister op laatste planperiode Kaderrichtlijn Water is essentieel’

Er komen in 2020 enkele dossiers samen die essentieel zijn voor de toekomst van de drinkwatervoorziening van Nederland: de invulling van de laatste planperiode van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), onder andere via het Nationaal Water Programma, de Beleidsnota Drinkwater en de actualisatie van het Deltaprogramma – en dan met name het Deltaplan Zoetwater. Rode draad voor de drinkwatersector daarbij is de toenemende druk op de kwaliteit van de drinkwaterbronnen.

‘NU OF NOOIT VOOR DE VERBETERING VAN DE WATERKWALITEIT EN BESCHERMING VAN DE DRINKWATERBRONNEN’

De doelen van de KRW zijn nog niet binnen bereik. In 2020 worden de plannen gemaakt om deze doelen in 2027 te halen. Lidstaten zijn verplicht om iedere zes jaar stroomgebiedbeheerplannen vast te stellen, waarin de resterende opgaven met bijbehorende maatregelen worden geschetst. De Nederlandse stroomgebiedbeheerplannen worden daarna ook onderdeel van het Nationaal Water Programma.

Samen vormen al deze plannen en programma's de bouwstenen voor de ambities die Nederland heeft voor de laatste planperiode van de Kaderrichtlijn Water, dus de komende zeven jaar. *Wat is er nodig om dit proces in goede banen te leiden?*

Hans de Groene, directeur Vewin: '2020 is een cruciaal jaar voor de waterkwaliteit. Er komen op watergebied dan veel dossiers samen. Daarbij zou het goed zijn dat alle partijen hun plannen aan de voorkant op elkaar afstemmen. Wij pleiten daarom voor een stevige regierol voor de minister van Infrastructuur en Waterstaat (IenW). Daarbij zou de prioriteit moeten liggen bij bescherming van de drinkwaterbronnen. We staan nu op een splitsing; dit is de laatste kans om een flinke stap te maken richting de KRW-doelen – en daarmee richting verbetering van de waterkwaliteit. Laten we deze gelegenheid glippen, dan moeten we weer zes à zeven jaar wachten.'

Gezamenlijk beeld van de ambities

'Het is belangrijk om in het begin van het planproces een gezamenlijk beeld te krijgen van de ambities van alle betrokken partijen. De ambities in het Nationaal Waterplan, de stroomgebiedbeheerplannen en de waterplannen van provincies, gemeenten en waterschappen moeten met elkaar sporen. De verschillende overheden moeten ervoor zorgen dat de optelsom van de maatregelen klopt met wat we samen willen bereiken. Daarbij is regie door de minister van IenW essentieel, zodat we op voorhand zoveel mogelijk zeker stellen dat we doelen ook echt gaan halen.'

Kwaliteit onder druk

Uit het recente KWR-rapport 'De kwaliteit van bronnen van drinkwater in Nederland' blijkt dat de kwaliteit van het grondwater en oppervlaktewater, dat wordt gebruikt voor het maken van drinkwater, onder toenemende druk staat. Concrete maatregelen zijn nodig om de waterkwaliteit te verbeteren.

Het ministerie van IenW werkt aan een nieuwe Beleidsnota Drinkwater die in de zomer 2020 naar de Kamer zal worden gestuurd. Vewin pleit voor een ambitieuze beleidsnota, gericht op waterkwaliteit en waterkwantiteit, die ook draagvlak heeft bij provincies, gemeenten en waterschappen, en doorwerkt naar hun activiteiten.

Prioriteit voor drinkwaterbronnen

De Groene: 'In de nieuwe KRW-plannen moet prioriteit worden gegeven aan de bescherming van de bronnen voor ons drinkwater. Een belangrijk instrument hiervoor zijn de gebiedsdossiers voor de

winningen voor de drinkwatervoorziening. Per winning biedt zo'n gebiedsdossier inzicht in de mate waarin doelen al dan niet worden gehaald. Daarmee geven deze dossiers ook een indicatie van de opgave van de betrokken partijen om de winning duurzaam veilig te stellen. Deze opgave vormt de basis voor het maken van afspraken over de noodzakelijke maatregelen. En die afspraken moeten het uitgangspunt vormen voor de maatregelen in de KRW-plannen, die zijn gericht op drinkwaterbronnen.'

Concrete maatregelen aan 'Versnellingstafels'

'De minister heeft de ambitie geformuleerd 'wereldkampioen waterkwaliteit' te willen worden. Een belangrijk vehikel voor het versnellen van de verbetering van de waterkwaliteit zijn de bestuurlijke 'Versnellingstafels'. De drinkwatersector hecht hier groot belang aan. Bestaande en nieuwe bedreigingen zoals mest, bestrijdingsmiddelen, medicijnresten, industriële stoffen, microplastics, bodemverontreiniging en klimaatverandering verhinderen voldoende verbetering of leiden tot verslechtering van de waterkwaliteit. Daardoor zijn er grotere inspanningen nodig om schoon drinkwater te kunnen leveren. De urgentie van concrete afspraken en maatregelen is dan ook hoog voor de drinkwatersector.'

'Als product van de Versnellingstafels pleiten wij voor concrete bestuurlijke afspraken die daadwerkelijk de waterkwaliteit verbeteren. De Versnellingstafels hebben een looptijd van twee jaar. Daarom is het van belang dat eind 2019 duidelijk is waar de minister van IenW concreet op inzet voor de verschillende onderwerpen om daadwerkelijk tot resultaten te komen. De maatregelen uit de Versnellingstafels moeten aansluitend een plek krijgen in de KRW-plannen, inclusief de aanpak van de nieuwe bedreigingen zoals industriële stoffen en medicijnresten.'

Inzet Vewin

- De inzet voor de laatste KRW-planperiode vergt regie door de minister van IenW op ambitie, maatregelen en planning.
- Geef in de komende KRW-planvorming prioriteit aan de verbetering van de kwaliteit van drinkwaterbronnen, met de gebiedsdossiers als belangrijk uitgangspunt.
- Neem in de KRW-plannen ook maatregelen op voor relatief nieuwe bedreigingen, zoals opkomende industriële stoffen en medicijnresten, en de invloed van klimaatverandering.

Zet de KRW voort na 2027, maar gebruik dit niet als excuus voor doelverlaging of vertraging.

- Als de KRW niet wordt herzien: maak afspraken over het alsnog halen en behouden van de doelen na 2027.
- Als de KRW wel wordt herzien: behoud het bestaande ambitieniveau en pak tegelijk nieuwe uitdagingen op, zoals klimaatverandering en opkomende stoffen.